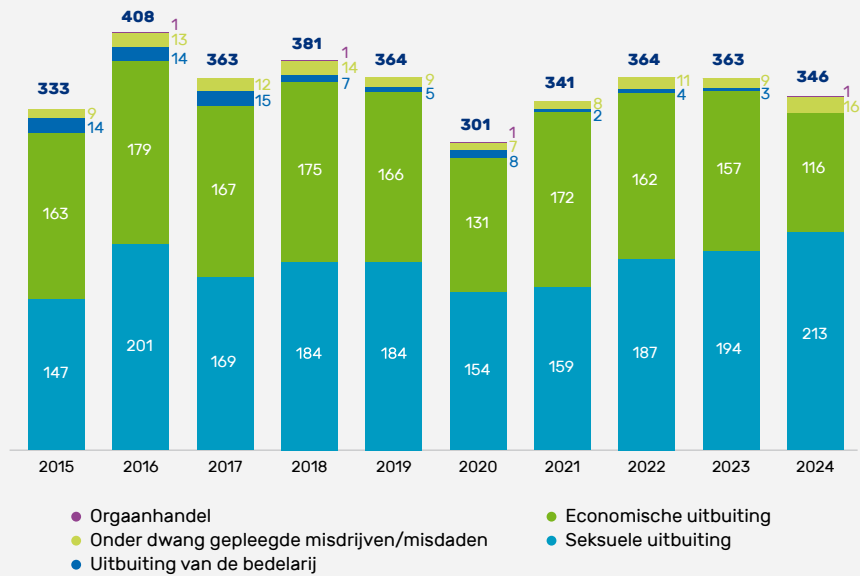

1. Mensenhandel

1.1. Inbreuken inzake mensenhandel – Gegevens van de politie

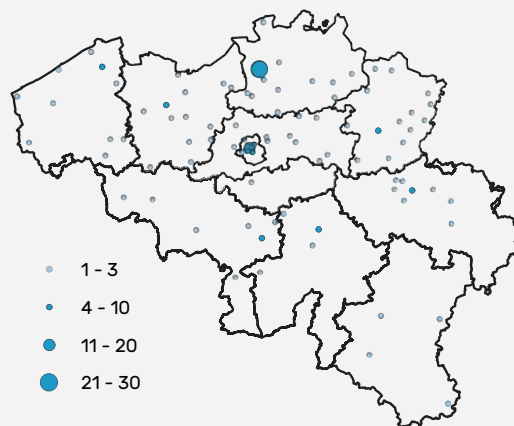
In de loop van 2024 werden er 346 inbreuken inzake mensenhandel vastgesteld door de politiediensten, een vergelijkbaar aantal als tijdens de periode voordien. Er is wel een verschuiving wat de specifieke uitbuitingsvormen betreft. Terwijl er een recordaantal gevallen van seksuele uitbuiting werd vastgesteld, bereikt het aantal voor economische uitbuiting het laagste niveau in de beschouwde periode (nog lager dan in 2020). Voor het eerst werd er geen enkele inbreuk vastgesteld inzake uitbuiting van de bedelarij.

Geregistreeerde inbreuken inzake mensenhandel per uitbuitingsvorm en per jaar

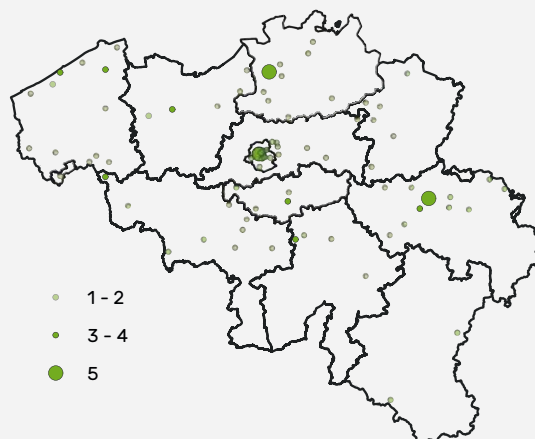

In 2024 werd **seksuele uitbuiting** het vaakst gedetecteerd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (42 inbreuken in de 19 Brusselse gemeenten), en in de steden Antwerpen (25), Luik (9), Charleroi (9) en Gent (8).

Geregistreeerde inbreuken inzake seksuele uitbuiting

Geregistreeerde inbreuken inzake economische uitbuiting

De meeste inbreuken inzake mensenhandel met het oog op **economische uitbuiting** werden vastgesteld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (15 inbreuken in de 19 gemeenten), en in de steden Antwerpen (5) en Luik (5).

1.2. RSZ-inspectiedienst – ECOSOC-teams – Mensenhandel met het oog op economische uitbuiting

Om de werkzaamheden van de ECOSOC-teams en hun rol in de strijd tegen mensenhandel voor te stellen, worden er twee indicatoren gebruikt:

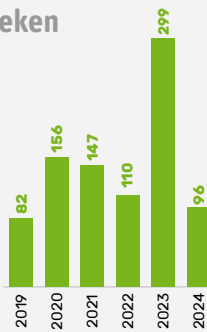
- Het jaarlijkse aantal vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel uit afgesloten onderzoeken die op basis van strafrapporten of processen-verbaal werden doorverwezen naar de gerechtelijke autoriteiten.
- Het jaarlijkse aantal opgestelde checklists. Voor elk vermoedelijk slachtoffer wordt er een checklist opgesteld zodra er voldoende indicaties zijn dat het om een mogelijke situatie van mensenhandel gaat, ongeacht de status van het onderzoek (bij aanvang, tijdens of aan het einde).

Niet elk onderzoek dat afgesloten is werd datzelfde kalenderjaar geopend. Sommige onderzoeken nemen meerdere maanden of jaren in beslag. Dat is ook de reden waarom het aantal vermoedelijke slachtoffers uit de afgesloten onderzoeken niet hetzelfde is als het aantal vermoedelijke slachtoffers uit de checklists.

» Voor meer informatie over de resultaten van de inspectiediensten van de RSZ, zie de externe bijdrage aan het einde van dit deel.

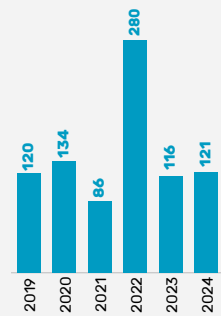
Vermoedelijke slachtoffers in afgesloten onderzoeken

In 2024 werden er 96 vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel doorverwezen naar de gerechtelijke autoriteiten naar aanleiding van een afgesloten onderzoek, een aantal dat gelijkaardig is aan dat van 2022. De piek in 2023 kwam er ten gevolge van de grootschalige inbreuken die in de zomer van 2022 werden vastgesteld op een bouwterrein van chemiebedrijf Borealis. Mannen vormen de grote meerderheid van de vermoedelijke slachtoffers (83, goed voor 86%). Onder de vermoedelijke slachtoffers is er een opvallend grote groep Oost-Europese slachtoffers (Slovaken, Roemenen en Bulgaren). Zij werden tewerkgesteld in de bouwsector. Opvallend is ook het grote aantal Braziliaanse en Chinese personen die in diezelfde sector werden uitgebuit.

Opgestelde checklists

In 2024 werden er 121 checklists opgesteld. Dat ligt in lijn met het aantal vermoedelijke slachtoffers in 2023 en tijdens de jaren voorafgaand aan 2022. De sterke stijging in 2022 was het gevolg van de grootschalige inbreuken die tijdens die zomer werden vastgesteld op een bouwterrein van chemiebedrijf Borealis. Mannen vormen de grote meerderheid van de vermoedelijke slachtoffers (106, goed voor 88%). Ruim 40% (52) van alle vaststellingen kwam er in de bouwsector. Met kleinere aantallen komen ook de horeca- (20), schoonmaak- (11) en transportsector (11) relatief vaak voor.

Nationaliteit	Bouw	Horeca	Vervoer over land	Andere persoonlijke diensten	Huishoudelijk personeel	Garages	Kleinhandel	Andere	Totaal
Slovakije	16					1			17
Roemenië	12								12
Brazilië	9							1	10
Marokko	1	1			2			5	9
België		5		1			2		8
China	6	1		1					8
Turkije		3	2						5
Spanje		3		1					4
Bulgarije	3								3
Filipijnen			3						3
Algerije	1							1	2
Georgië					2				2
Kirgizië			1					1	2
Tunesië		1		1					2
Andere	3	1		1	2		1	1	9
Totaal	51	15	6	5	4	3	3	9	96

Nationaliteit	Bouw	Horeca	Schoonmaak	Vervoer over land	Andere persoonlijke diensten	Garages	Huishoudelijk personeel	Kleinhandel	Andere	Totaal
Slovakije	16					1				17
Roemenië	13			3						16
China	6	2			3					11
Marokko	3	2	3				1		2	11
België		6						1		7
Turkije		3		3						7
Algerije	2		2					1	1	6
Afghanistan	4									4
Filipijnen				3			1			4
Bulgarije	3									3
Egypte	1	1							1	3
Ivoorkust	1			1				1		3
Spanje		2			1					3
Palestina			3							3
Tunesië		1			1				1	3
Andere	3	3	3	1	1	3	2	1	3	20
Totaal	52	20	11	11	6	4	4	4	9	121

1.3. Strafzaken voor mensenhandel bij de parketten

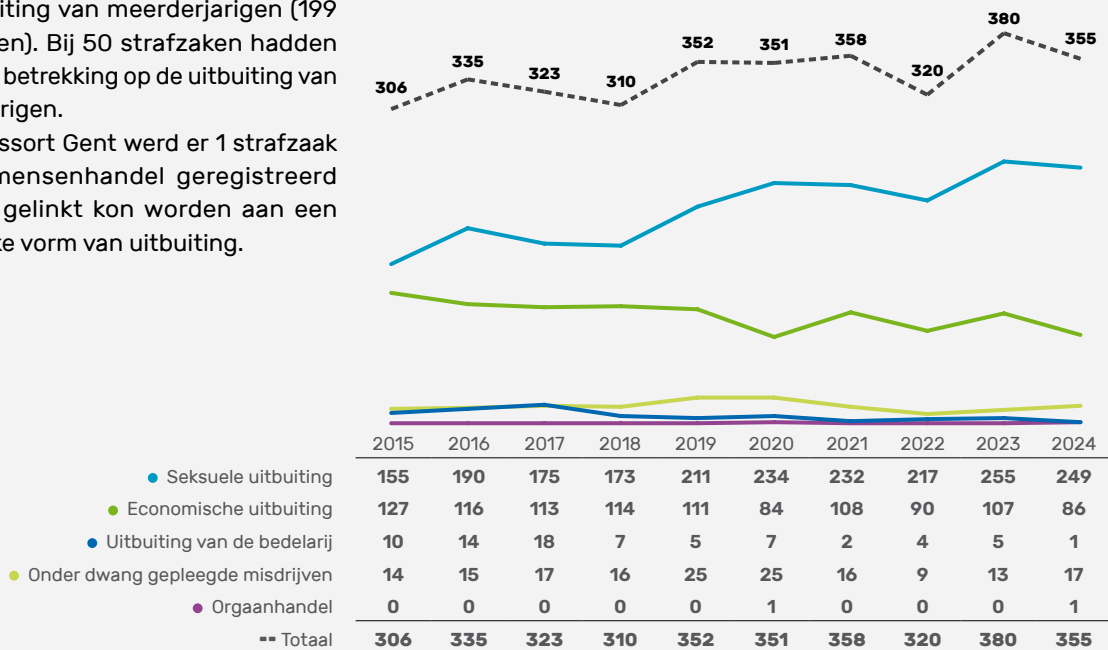
In 2024:

- Zijn er 355 strafzaken wegens mensenhandel binnengekomen bij de correctionele parketten.
- Dat aantal omvat voornamelijk strafzaken wegens seksuele uitbuiting en in tweede instantie strafzaken wegens economische uitbuiting (respectievelijk 249 en 86 dossiers). Bij de strafzaken rond seksuele uitbuiting ging het in de meerderheid van de gevallen om de uitbuiting van meerderjarigen (199 strafzaken). Bij 50 strafzaken hadden de feiten betrekking op de uitbuiting van minderjarigen.
- In het ressort Gent werd er 1 strafzaak inzake mensenhandel geregistreerd die niet gelinkt kon worden aan een specifieke vorm van uitbuiting.

Een **nieuwe strafzaak** wordt geopend op basis van een aanvankelijk proces-verbaal (pv). Een nieuwe strafzaak kan ook worden geopend op basis van een klacht, met of zonder burgerlijke partijstelling. Op basis van een navolgend pv wordt er geen nieuwe strafzaak geopend.

Aantal binnengekomen strafzaken bij de correctionele parketten ingedeeld per jaar en per uitbuitingsvorm

Methodologische opmerkingen

- Het betreft hier gegevens uit de Gegevensbank van het College van procureurs-generaal, zoals vastgesteld op 4 januari 2025.
- Ze gaan over het aantal strafzaken die bij de correctionele parketten (met inbegrip van het federaal parket) zijn binnengekomen en zijn beperkt tot de inbreuken gepleegd door meerderjarigen.
- De zaken die bij het parket van Eupen binnenkomen worden pas sinds 19 februari 2019 opgenomen. De jaren voordien werd er daarmee geen rekening gehouden, door een probleem in de harmonisering van het IT-systeem.
- Er bestaat een risico op dubbele telling van de strafzaken die voor beschikking naar een ander arrondissement worden doorverwezen of wanneer ze naar een andere afdeling van hetzelfde gerechtelijke arrondissement worden verwezen.
- Bij elke strafzaak kunnen er een of meerdere beklagden betrokken zijn.
- Bij de overdracht van de gegevens werd er in 2023 bij de data voor het ressort Bergen een significant aantal codeerfouten geïdentificeerd. Concreet werd een groot aantal strafzaken foutief onder de noemer "onder dwang gepleegde misdrijven" gecodeerd, terwijl die strafzaken in werkelijkheid betrekking hadden op schijnhuwelijken. Om eventuele evoluties in het aantal strafzaken rond mensenhandel bij de parketten doorheen de tijd na te kunnen gaan, werden de strafzaken uit het ressort Bergen in het jaarverslag van vorig jaar vanwege de bovenvermelde codeerfout van de analyse uitgesloten. Die codeerfout werd intussen rechtgezet, waardoor de gegevens van het ressort Bergen in de bovenstaande analyse opnieuw in rekening werden gebracht.

Ressort: omschrijving van de territoriale bevoegdheid van een jurisdictie. België is verdeeld in vijf grote gerechtelijke ressorten met telkens een hof van beroep. Elk hof van beroep is bevoegd voor meerdere gerechtelijke arrondissementen.

- Antwerpen → Antwerpen en Limburg
- Brussel → Brussel (Brussel en Halle-Vilvoorde), Leuven en Waals-Brabant
- Gent → West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen
- Luik → Luik, Eupen, Namen en Luxemburg
- Bergen → Henegouwen

Federaal parket

- In 2024 werden er vier nieuwe strafzaken geregistreerd door het federaal parket, een voortzetting van een dalende trend die zich sinds 2022 voordoet.
- In 2023 hadden drie op de vier strafzaken betrekking op seksuele uitbuiting.

Ressort Brussel

- In 2024 werden er 108 nieuwe strafzaken wegens mensenhandel opgetekend. Het ressort van Brussel en dat van Antwerpen kennen het grootste aantal nieuw opgestarte strafzaken in 2024.
- De licht stijgende trend, die sinds 2018 waargenomen wordt, stabiliseert.
- Iets meer dan zeven op de tien nieuwe strafzaken hadden betrekking op seksuele uitbuiting (78). Bij iets meer dan een derde daarvan hadden de feiten betrekking op minderjarige slachtoffers (25).

Ressort Antwerpen

- In 2024 waren er 90 nieuwe strafzaken wegens mensenhandel. Dat aantal is van dezelfde grootteorde als dat van 2023.
- Bijna acht op de tien nieuwe strafzaken hebben betrekking op seksuele uitbuiting (71). Bij iets minder dan een op de vijf van die dossiers hadden de feiten betrekking op minderjarige slachtoffers (14).

Ressort Luik

- Het aantal nieuwe strafzaken wegens mensenhandel in 2024 (60) ligt in lijn met het aantal uit 2023.
- Iets meer dan vier op de tien van deze dossiers (25) hadden betrekking op economische uitbuiting.

Ressort Gent

- Het totale aantal nieuwe strafzaken wegens mensenhandel in 2024 komt uit op 62, goed voor een lichte daling ten opzichte van de drie jaren voordien en het op één na laagste cijfer in de afgelopen tien jaar.
- Iets meer dan zeven op de tien nieuwe strafzaken hadden betrekking op seksuele uitbuiting (44). Minder dan een op de tien daarvan had betrekking op minderjarige slachtoffers (4).

Ressort Bergen

- In 2024 waren er 31 nieuwe strafzaken wegens mensenhandel, het op een na grootste aantal in de voorbije tien jaar.
- Twee op de drie strafzaken hadden betrekking op seksuele uitbuiting (21).

Nomenclatuur van de inbreuken

■ Seksuele uitbuiting art. 433quinquies § 1, 1° Sw.	37L
■ Economische uitbuiting art. 433quinquies § 1, 3° Sw.	55D
■ Uitbuiting van de bedelarij art. 433quinquies § 1, 2° Sw.	29E
■ Gedwongen misdrijf/misdaad art. 433quinquies § 1, 5° Sw.	55F
■ Orgaanhandel art. 433quinquies § 1, 4° Sw.	55E

Opdrachten federaal parket

Het federaal parket heeft onder meer als opdracht om:

- de strafvordering uit te oefenen in het kader van een limitatieve lijst van misdrijven bedoeld in artikel 144ter van het Gerechtelijk Wetboek, op voorwaarde dat de tussenkomst van het federaal parket een meerwaarde betekent. Dat omvat onder meer de misdrijven georganiseerde mensensmokkel en mensenhandel;
- de uitoefening van de strafvordering te coördineren wanneer met elkaar samenhangende feiten bij meerdere procureurs des Konings of meerdere onderzoeksrechters aanhangig worden gemaakt.

Totale per uitbuitingsvorm over de ressorten heen	Antwerpen										Brussel										Gent										Luik										Bergen										Federaal parket									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal per ressort ingedeeld naar uitbuitingsvorm	79	84	80	104	121	111	92	79	95	90	57	93	72	59	88	89	92	100	112	108	85	104	76	76	69	51	76	68	76	62	50	29	73	46	50	64	57	37	61	60	35	24	21	24	18	27	21	24	25	31	0	1	1	1	6	9	20	12	11	4
Orgaanhandel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Gedwongen misdrijf	2	2	0	5	1	1	1	1	4	1	3	7	5	9	6	2	2	5	6	5	4	2	0	2	3	1	2	1	1	3	3	7	0	4	6	1	1	5	3	1	3	1	1	6	9	6	3	2	3	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	
Uitbuiting van de bedelarij	12	13	0	3	0	1	0	12	0	12	12	8	1	12	1	0	0	0	1	6	6	0	0	1	2	0	2	1	0	0	12	4	13	1	1	1	0	12	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Economische uitbuiting	30	22	31	19	30	16	24	31	27	15	23	18	16	28	19	11	21	21	30	23	27	53	20	31	33	18	23	18	23	16	27	12	33	22	25	32	32	15	20	25	20	10	12	13	13	7	6	5	6	7	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Seksuele uitbuiting	45	57	49	77	89	93	45	66	71	28	70	41	25	58	71	64	77	77	78	47	41	48	45	37	33	52	46	51	44	21	12	29	21	20	25	23	21	20	34	32	14	10	8	5	6	10	9	16	17	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1.4. Strafzaken voor mensenhandel bij de arbeidsauditoraten

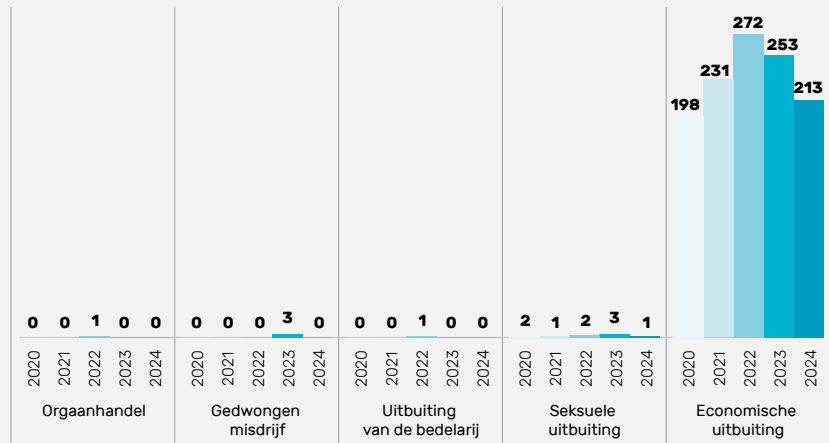
In 2024:

- Zijn er 214 strafzaken bij de arbeidsauditoraten binnengekomen wegens mensenhandel, een daling van iets minder dan 20% in vergelijking met 2023 (259).
- Gelet op de specifieke bevoegdheden van het arbeidsauditoraat betreft het allemaal strafzaken voor economische uitbuiting, met uitzondering van één nieuwe strafzaak die geopend werd voor seksuele uitbuiting.

Arbeidsauditoraat	Nieuwe strafzaken wegens economische uitbuiting in 2024
Brussel	49
Luik	43
Gent	39
Antwerpen	33
Henegouwen	18
Halle-Vilvoorde	13
Waals-Brabant	10
Leuven	7
Eupen	1
Totaal	213

67% van de strafzaken die in 2024 zijn binnengekomen bevond zich op 4 januari 2025 nog in het stadium van het opsporingsonderzoek

Aantal binnengekomen strafzaken wegens mensenhandel bij de arbeidsauditoraten ingedeeld per jaar en per uitbuitingsvorm

Specifiek voor de zaken wegens economische uitbuiting:

- Werden de dossiers voornamelijk geregistreerd door de arbeidsauditoraten van Brussel (23%), Luik (20%), Gent (18%) en Antwerpen (15%).
- De arbeidsauditoraten van Leuven en Eupen tekenden met respectievelijk 7 en 1 dossier(s) het kleinste aantal binnengekomen strafzaken op.

Van de 214 strafzaken die in de loop van 2024 bij de arbeidsauditoraten zijn binnengekomen waren er op 4 januari 2025 24 zaken (11%) geregistreerd als behandeling zonder strafrechtelijke vervolging. In 89% van de gevallen was er geen strafrechtelijke vervolging om technische redenen, zoals een gebrek aan bewijslast (17), een gebrek aan strafbare feiten (4) of omwille van (een) onbekende dader(s) (3).

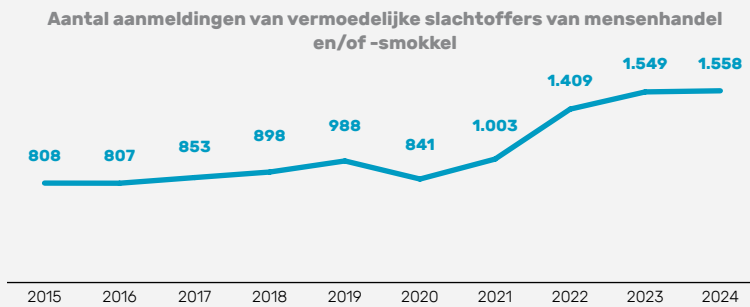
144 van de 214 dossiers (goed voor zo'n 67%) bevonden zich op 4 januari 2025 nog in het stadium van het opsporingsonderzoek.

Methodologische opmerkingen

- Het betreft hier gegevens uit de Gegevensbank van het College van procureurs-generaal, zoals vastgesteld op 4 januari 2025.
- Deze gegevens zijn beschikbaar vanaf 2019.
- Ze gaan over het aantal strafzaken die bij de arbeidsauditoraten zijn binnengekomen en zijn beperkt tot de inbreuken gepleegd door meerderjarigen.
- Bij elke strafzaak kunnen er een of meerdere beklagden betrokken zijn.
- Er bestaat een risico op dubbele telling van de strafzaken die voor beschikking naar een ander arrondissement worden doorverwezen of wanneer die naar een andere afdeling van hetzelfde gerechtelijke arrondissement worden verwezen.
- In het jaarverslag van 2024 werden er foutief 3 dossiers orgaanhandel gerapporteerd in 2023. De drie dossiers hadden evenwel betrekking op onder dwang gepleegde misdrijven. Die onjuistheid werd in het staafdiagram hierboven rechtgezet.

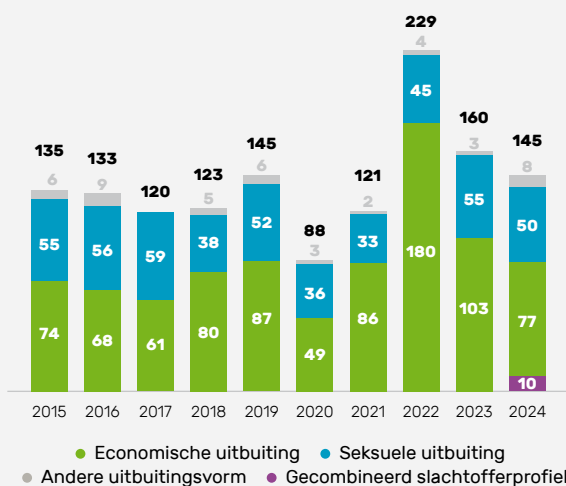
1.5. Aanmeldingen bij de gespecialiseerde centra

Het jaarlijkse **aantal aanmeldingen** bij de gespecialiseerde centra kende – na de dip in het coronajaar 2020 – een sterke stijging in de periode 2021–2023. Die stijging lijkt zich in 2024 te stabiliseren, waarbij het aantal ontvangen aanmeldingen in 2024 (1.558) van dezelfde grootteorde is als het aantal ontvangen aanmeldingen in 2023 (1.549).

1.6. Nieuw opgestarte begeleidingen van slachtoffers van mensenhandel door de gespecialiseerde centra

Aantal opgestarte begeleidingen slachtoffers van mensenhandel ingedeeld per jaar en per uitbuitingsfinaliteit

In 2024:

- Werd er voor **145 slachtoffers van mensenhandel een begeleiding opgestart**. Van hen hadden er **10 een gecombineerd slachtofferprofiel**, waarbij de betrokkene het slachtoffer werd van:
 - Economische uitbuiting en seksuele uitbuiting (5);
 - Economische uitbuiting en het gedwongen plegen van misdrijven (1);
 - Seksuele uitbuiting en het gedwongen plegen van misdrijven (1);
 - Economische uitbuiting en mensensmokkel met verzwarende omstandigheden (2);
 - Seksuele uitbuiting en mensensmokkel met verzwarende omstandigheden (1).
- Indien er naar de slachtoffers wordt gekeken die geen gecombineerd slachtofferprofiel hebben (135), zijn:
 - **77 individuen het slachtoffer van economische uitbuiting**. Die groep bestaat uit individuen met 28 verschillende nationaliteiten. Met 24 slachtoffers is Marokko de voornaamste nationaliteit binnen deze groep.
 - **50 individuen het slachtoffer van seksuele uitbuiting**. Binnen die groep zijn er individuen met 14 uiteenlopende nationaliteiten. De begeleide personen hebben met name de Belgische (14), de Braziliaanse (11) en de Colombiaanse nationaliteit (8).
 - **6 individuen het slachtoffer van onder dwang gepleegde misdrijven**.
 - Op het moment van de data-extractie (maart 2025) was het voor één begeleide persoon nog niet duidelijk welke uitbuitingsvorm van toepassing was. Daarnaast werd er één meisje door Sürya vanaf 2024 begeleid samen met haar moeder. In tegenstelling tot haar moeder was het meisje zelf geen slachtoffer van mensenhandel. Dat toont aan hoe het slachtofferschap eveneens een impact heeft op de omgeving van het slachtoffer. Die beide individuen werden in de grafiek opgenomen in de groep "andere uitbuitingsvormen".

Er is sprake van een **begeleiding** zodra de eerste fase (reflectieperiode) is opgestart, dus wanneer er een bijlage 15 is uitgevaardigd.

» Zie het onderdeel "Documenten uitgereikt door de Dienst Vreemdelingenzaken" voor meer informatie.

De gegevens over de nieuwe begeleidingen volstaan niet om de omvang van het werk van de gespecialiseerde centra te illustreren.

De begeleiding kan meerdere jaren in beslag nemen, maar de duurtijd komt hier niet aan bod als indicator. De cijfers van de Dienst Vreemdelingenzaken over de verlenging van de documenten in het kader van de procedure mensenhandel zijn daar wel een mogelijke indicator van.

1.7. Nieuw opgestarte begeleidingen van slachtoffers van mensenhandel in 2024 per uitbuitingstype, geslacht, leeftijd en nationaliteit

Nationaliteit	Economische uitbuiting				Seksuele uitbuiting				Onder dwang gepleegde misdrijven				Totaal
	Vrouwen		Mannen		Vrouwen		Mannen		Vrouwen		Mannen		
	<18	≥18	<18	≥18	<18	≥18	<18	≥18	<18	≥18	<18	≥18	
Marokko		4		22		1		1				1	29
België	2			2	8	7			3			1	23
Brazilië		1		2		11							14
Colombia				2		8		1					11
Afghanistan				6			1					1	8
Roemenië		2		1		4							7
Ivoorkust		1		4									5
China		1		1		3							5
Peru		2				2			1				5
India				4									4
Algerije		2		2									4
Nigeria				1		2							3
Turkije				3									3
Tunesië		1		1							1		3
Servië				2									2
Spanje				2									2
Kameroen		1		1									2
Oekraïne				2									2
Filipijnen		1											1
Senegal		1											1
El Salvador				1									1
Kirgizië				1									1
Frankrijk						1							1
Ghana				1									1
Polen				1									1
Guinee				1									1
Rusland						1							1
Dominicaanse Republiek								1					1
Vietnam	1												1
Pakistan				1									1
Paraguay						1							1
Venezuela						1							1
Eritrea				1									1
Nederland						1							1
Mozambique		1											1
Mexico						1							1
Totaal	3	18	0	65	8	44	1	3	3	1	2	2	150

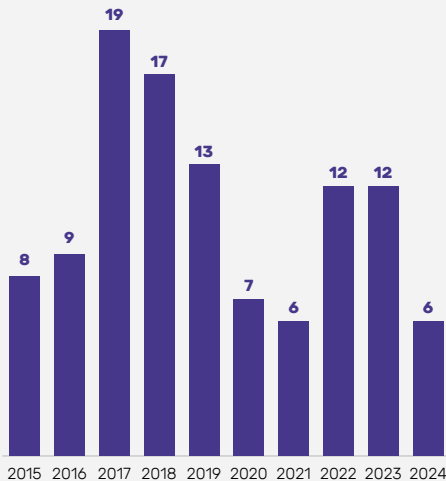
Methodologische opmerkingen

Zoals op de vorige pagina vermeld werd, werden er bij verschillende slachtoffers meerdere vormen van uitbuiting vastgesteld: 5 personen werden economisch en seksueel uitgebuit; 1 persoon was zowel het slachtoffer van economische uitbuiting als het slachtoffer van het gedwongen plegen van misdrijven en 1 persoon werd het slachtoffer van seksuele uitbuiting alsook van het gedwongen plegen van misdrijven. Daarnaast was voor één individu de uitbuitingsvorm nog niet gekend op het moment van de data-extractie, bijgevolg kon die persoon niet in deze tabel worden opgenomen. Ook het minderjarige meisje dat door één van de centra werd opgevangen omdat haar moeder een slachtoffer was van uitbuiting maar zelf geen slachtoffer was werd niet meegeteld. **Rekening houdend met de gecombineerde slachtofferprofielen en de exclusie van die twee individuen ligt het totaal in de bovenstaande tabel (150) hoger dan het aantal unieke individuen (143) waarop de tabel betrekking heeft.**

1.8. Nieuwe bij Esperanto opgevangen minderjarige (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel

Aantal opgevangen minderjarige (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel per jaar

■ In de periode **2015-2024** werden er bij Esperanto **109 (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel** opgevangen.

- 1 slachtoffer had net de meerderjarigheid bereikt bij de start van de opname;
- 2 individuen waren het slachtoffer van zowel mensenhandel (het onder dwang plegen van misdrijven) als -smokkel met verzwarende omstandigheden.
- In de periode 2018-2024 stapten 8 van de 73 jongeren die toen werden opgevangen in de **bijzondere procedure voor slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel met verzwarende omstandigheden**. De 8 jongeren voor wie de procedure werd opgestart werden allemaal in de periode 2018-2020 opgevangen. Bijgevolg zitten zij ook vervat in de data van de gespecialiseerde centra. Na 2020 stapte geen enkele jongere die het slachtoffer was van mensenhandel nog in de bijzondere procedure voor slachtoffers van mensenhandel en/of -smokkel met verzwarende omstandigheden.

■ In **2024** vonden er **6** opnames van slachtoffers van mensenhandel plaats. Daarbij ging het om:

- **5 meisjes en 1 jongen;**
- 2 slachtoffers van **seksuele uitbuiting**, 2 slachtoffers van **economische uitbuiting** en 2 slachtoffers van het **onder dwang plegen van misdrijven**.

Aantal opgevangen minderjarige (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel in 2015-2024 per uitbuitingstype, geslacht en nationaliteit

Nationaliteit	Onder dwang gepleegde misdrijven		Seksuele uitbuiting		Economische uitbuiting		Uitbuiting van de bedelarij		Gedwongen misdrijf en mensensmokkel met verzwarende omstandigheden		Uitbuiting van de bedelarij en economische uitbuiting		Totaal
	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	
Servië	12	5	1		4	1	2						25
België			16										16
Roemenië	4		4		1		2	3			1		15
Marokko		1	4		1	3							9
Vietnam					4	4							8
Bosnië en Herzegovina	4								1				5
Frankrijk	4		1										5
Kroatië	3	1											4
Nigeria			3	1									4
Bulgarije	1		1		1								3
Congo			1		1								2
Italië	2												2
Macedonië					1								1
Oekraïne					1								1
Sierra Leone			1										1
Tunesië		1											1
Duitsland			1										1
China						1							1
Algerije									1				1
Guinee			1										1
Egypte		1											1
Hongarije			1										1
Kosovo					1								1
Totaal	30	9	35	1	15	9	4	3	2	0	1	0	109

Op basis van de eerder vermelde tabel, waarin de slachtoffers werden ingedeeld naar geslacht, nationaliteit en type uitbuiting, kan er worden vastgesteld dat **de Servische (25), de Belgische (16) en de Roemeense (15) nationaliteit** de meest voorkomende nationaliteiten waren bij de slachtoffers van mensenhandel die in de afgelopen tien jaar (2015-2024) door Esperanto werden opgevangen.

De onderstaande profielen kunnen worden geïdentificeerd onder de bij Esperanto opgevangen slachtoffers:

- **Jongeren (35) die deel uitmaken van de Roma-gemeenschap** met de Servische (17), de Bosnische (5), de Roemeense (4), de Kroatische (4), de Franse (4) en de Bulgaarse (1) nationaliteit en die worden **gedwongen tot het plegen van criminele feiten**. De gemiddelde leeftijd van die groep is ± 13,5 jaar. In de periode 2015-2024 werden er elk jaar jongeren met dat profiel bij Esperanto aangemeld, behalve in 2016 en in de jaren 2021-2022.
- **Meisjes met de Belgische nationaliteit** die het slachtoffer zijn van **seksuele uitbuiting** via de 'loverboy'-methode (16). De gemiddelde leeftijd van die groep is ± 15 jaar. De grote meerderheid van deze slachtoffers (15) werd de jongste zes jaar (2019-2024) bij Esperanto opgevangen.
- **Meisjes die deel uitmaken van de Roma-gemeenschap** en **economisch worden uitgebuit in de huishoudelijke context** (10). De gemiddelde leeftijd van die groep is 15 jaar.
- **Jongeren die deel uitmaken van de Roma-gemeenschap** (5 meisjes, 3 jongens) en **die gedwongen worden tot bedelen** (8). De gemiddelde leeftijd van die groep is ± 14,5 jaar.
- **Vietnamese jongeren** die het slachtoffer zijn van **economische uitbuiting** (8). De meesten van hen (6) werden bij Esperanto opgevangen in de periode 2018-2019. De gemiddelde leeftijd van deze jongeren is ± 16,5 jaar.
- **Meisjes uit Zuidoost-Europa** (Roemenië, Servië, Bulgarije en Hongarije) die worden **uitgebuit in de prostitutie** (7). De gemiddelde leeftijd van die meisjes is 15 jaar.
- **Nigeriaanse meisjes** (4) die het slachtoffer zijn van **seksuele uitbuiting**. De gemiddelde leeftijd van die groep is 16 jaar. Na 2017 komt dat profiel niet meer voor onder de minderjarigen die worden opgevangen bij Esperanto.
- **Jongeren met de Marokkaanse nationaliteit** (9) die het slachtoffer zijn van **economische uitbuiting** (4), het **gedwongen plegen van misdrijven** (1) en **seksuele uitbuiting** (4).

Voor een uitgebreidere bespreking van deze en andere cijfers van Esperanto, zie ook Myria's verslag *Minderjarige slachtoffers van mensenhandel en/of -smokkel met verzwarende omstandigheden, Een exploratieve mapping en analyse van cijfergegevens uit België* (te verschijnen). Daarin worden er ook gegevens met betrekking tot minderjarigen van een reeks andere actoren, zoals de Dienst Voogdij, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, Fedasil, Child Focus, de *Administration générale de l'Aide à la jeunesse*, Payoke, PAG-ASA en Sürya, besproken en geanalyseerd.

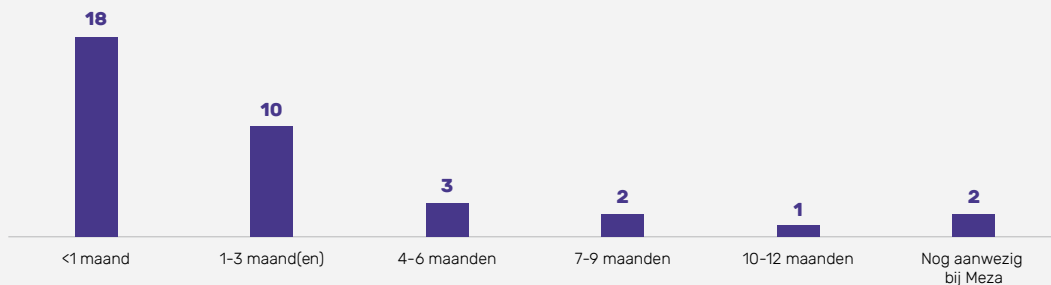
1.9. Nieuwe bij Meza opgevangen minderjarige (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel

Aantal opgevangen minderjarige (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel ingedeeld per jaar

- In de periode 2022-2024 werden er **32 (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel** bij Meza opgevangen.
 - In totaal vonden er 36 opnames plaats waarbij er 32 unieke individuen betrokken waren. Eén meisje werd in 2023 namelijk twee keer bij Meza opgevangen en een ander meisje was in totaal vier keer in opname bij Meza: drie keer in 2023 en een keer in 2024. Dat verklaart waarom het totaal van het staafdiagram 33 bedraagt, aangezien hetzelfde meisje in rekening wordt gebracht bij het aantal opgevangen individuen in 2023 en in 2024.
 - 2 slachtoffers hadden net de meerderjarigheid bereikt bij de start van de opname (18 en 19 jaar);
 - 9 slachtoffers stapten in de **bijzondere procedure voor slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel met verzwarende omstandigheden**. Bijgevolg zitten zij ook vervat in de cijfergegevens van de gespecialiseerde centra.
- In **2024** vonden er **13** nieuwe opnames plaats. Bij de opgevangen slachtoffers ging het om:
 - **12 meisjes en 1 jongen**;
 - 2 van hen waren jongvolwassenen (18 en 21 jaar);
 - 5 individuen waren het slachtoffer van **seksuele uitbuiting**; 4 anderen waren het slachtoffer van het **onder dwang plegen van misdrijven** en nog 4 anderen hadden een **gecombineerd slachtofferprofiel**: twee keer ging het om een combinatie van seksuele en economische uitbuiting, een keer om een combinatie van seksuele uitbuiting en het onder dwang plegen van misdrijven en een keer om het onder dwang plegen van misdrijven en mensensmokkel met verzwarende omstandigheden.

Aantal opnames (2022-2024) ingedeeld naar de duur van de opname

De helft (18) van de opnames duurde minder dan een maand. Twaalf ervan duurden zelfs minder dan een week, waarvan zes maar één dag. Tien opnames duurden tussen een maand en drie maanden. Zeven opnames duurden tussen vier en negen maanden en maar één meisje was voor een langere periode (net geen jaar) in opvang bij Meza. Op het moment van het ontvangen van de data (februari 2025) waren twee jongeren van wie de opname eind juli 2024 van start was gegaan nog in opname bij Meza.

De veeleer korte verblijfsduur kan ook deels worden gelinkt aan de uitdaging van de **verdwijningen** of **fugues** waarmee Meza wordt geconfronteerd. In totaal eindigden 14 van de 36 opnames in een **fugue**. Bij tien daarvan verbleven de jongeren minder dan 1 maand bij Meza, bij de overige vier verdwijningen verbleven de jongeren 1-3 maand(en) bij Meza.

De verdwijningen doen zich vooral voor bij **jongeren uit Zuidoost-Europa** (8).

Nieuwe bij Meza opgevangen minderjarige (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel

Op basis van de onderstaande tabel, waarin de slachtoffers werden ingedeeld naar geslacht, nationaliteit en type uitbuiting, kan er worden vastgesteld dat **de Belgische (6), de Roemeense (5), de Servische (3) en de Bosnische (3) nationaliteit** de meest voorkomende nationaliteiten waren bij de slachtoffers van mensenhandel die in 2022-2024 bij Meza werden opgevangen.

Nationaliteit	Seksuele uitbuiting		Onder dwang gepleegde misdrijven		Seksuele en economische uitbuiting		Seksuele uitbuiting en onder dwang gepleegde misdrijven		Mensensmokkel en onder dwang gepleegde misdrijven		Totaal
	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	
België	3		1	1			1				6
Roemenië	4				1						5
Servië			3								3
Bosnië en Herzegovina			3								3
Kroatië			2								2
Afghanistan										1	1
Polen					1						1
Tunesië	1										1
Algerije	1										1
Kameroen	1										1
Noord-Macedonië	1										1
Benin	1										1
Portugal	1										1
Malta	1										1
Brazilië	1										1
Mexico	1										1
Bulgarije	1										1
Niger	1										1
Totaal	18	0	9	1	2	0	1	0	0	1	32

De volgende profielen kunnen worden geïdentificeerd onder de bij Meza opgevangen slachtoffers:

- **Zuidoost-Europese** (Roemeense, Bulgaarse, Macedonische) **meisjes die worden uitgebuit in de prostitutie** (7). De gemiddelde leeftijd van deze groep is ± 16 jaar.
- **Meisjes met de Belgische nationaliteit** die het slachtoffer zijn van **seksuele uitbuiting** via de 'loverboy'-techniek (4). De gemiddelde leeftijd van deze groep is ± 16 jaar.
- **Jongeren van Zuidoost-Europese herkomst** (10) met de Servische (3), de Bosnische (3), de Kroatische (2) en de Belgische (2) nationaliteit die worden gedwongen tot het **plegen van criminele feiten**. De gemiddelde leeftijd van die groep is ± 13 jaar.

Voor een uitgebreidere bespreking van de bovenstaande en andere cijfers van Esperanto, zie ook Myria's verslag *Minderjarige slachtoffers van mensenhandel en/of-smokkel met verzwarende omstandigheden, Een exploratieve mapping en analyse van cijfergegevens uit België* (te verschijnen). Daarin worden er eveneens gegevens met betrekking tot minderjarigen van een reeks andere actoren, zoals de Dienst Voogdij, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, Fedasil, Child Focus, de *Administration générale de l'Aide à la jeunesse*, Payoke, PAG-ASA en Sürya, besproken en geanalyseerd.

1.10. Slachtoffers van mensenhandel die in de procedure zijn gestapt – DVZ

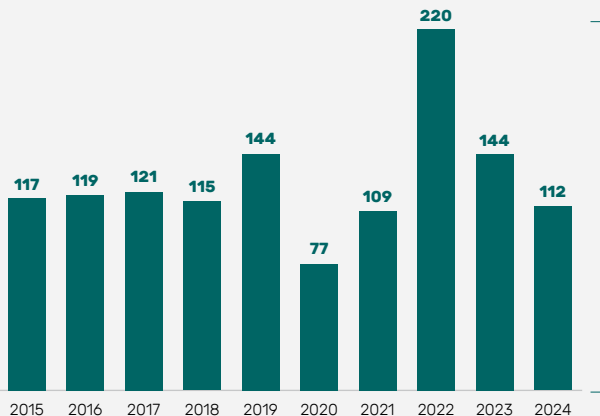
In België komen slachtoffers van mensenhandel die ermee instemmen om samen te werken met de gerechtelijke autoriteiten in aanmerking voor een specifiek verblijfsstatuut (artikel 61/2 tot 61/5 van de verblijfswet).

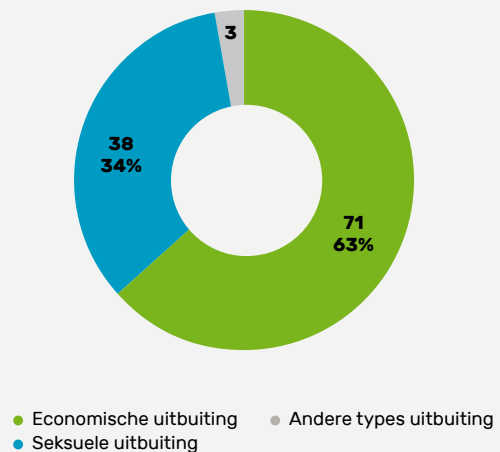
Dat statuut kan worden verkregen onder drie basisvoorwaarden, met name dat het slachtoffer:

- Medewerking verleent aan het strafonderzoek mensenhandel;
- Het contact met de uitbouter verbreekt;
- Zich laat begeleiden door een van de gespecialiseerde centra.

Aantal slachtoffers van mensenhandel die in de procedure zijn gestapt per jaar

Aantal slachtoffers van mensenhandel die in 2024 in de procedure zijn gestapt per type uitbuiting

Na de piek in 2022 daalt in 2024 het aantal slachtoffers van mensenhandel die in de procedure zijn gestapt verder naar een aantal dat in lijn ligt met de totalen die in de periode 2015-2019 werden gerapporteerd.

In 2024:

- Zijn er 112 slachtoffers van mensenhandel in de procedure gestapt.
- De daling ten opzichte van 2023 komt met name voort uit een daling van het aantal slachtoffers van economische uitbuiting die in de procedure zijn gestapt (71 in 2024 versus 106 in 2023).
- Het aantal slachtoffers van seksuele uitbuiting dat in de procedure stapte is in 2024 (38) gelijkaardig aan het aantal in 2023 (37).
- Volgens de gegevens van DVZ is er in 2024 één slachtoffer van het gedwongen plegen van misdrijven in de procedure gestapt.
- Voor twee andere individuen was de uitbuitingssector nog niet bepaald op het moment van de eerste aanvraag.

Opmerking: De Dienst Vreemdelingenzaken wenst bepaalde informatie niet vrij te geven, om de identificatie van de betrokkenen uit te sluiten.

Onder de 71 slachtoffers van mensenhandel met het oog op economische uitbuiting in 2024:

- Is iets meer dan 70% mannelijk (51). De overige 20 slachtoffers zijn vrouwen.
- De meest voorkomende nationaliteiten onder de nieuwe aanvragen in de categorie economische uitbuiting zijn Marokkanen (22), Afghanen (6), Ivorianen (6) en Indiërs (6).

Bij de 38 slachtoffers van mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting in 2024:

- Gaat het voornamelijk om vrouwelijke slachtoffers (36 personen of 95%), al is er ook sprake van 2 mannen.
- Naar nationaliteit is er een grote groep Braziliaanse slachtoffers (10), gevolgd door Colombiaanse (8), Roemeense (3) en Nigeriaanse (3) slachtoffers.

Aantal slachtoffers van mensenhandel die in de procedure zijn gestapt naar leeftijd, geslacht, type uitbuiting en per jaar

		0-17	18-25	26-30	≥ 31 jaar	Totaal	Mannen	Vrouwen
Seksuele uitbuiting	2021	1	6	7	12	26	2	24
	2022	3	13	11	10	37	6	31
	2023	3	11	9	14	37	3	34
	2024	1	13	10	14	38	2	36
Economische uitbuiting	2021	5	9	14	52	80	62	18
	2022	4	9	20	145	178	168	10
	2023	10	13	12	71	106	83	23
	2024	4	11	7	49	71	51	20
Uitbuiting van de bedelarij	2021	0	1	0	0	1	0	1
	2022	0	0	0	0	0	0	0
	2023	0	0	0	0	0	0	0
	2024	0	0	0	0	0	0	0
Onder dwang gepleegde misdrijven	2021	0	0	0	0	0	0	0
	2022	0	0	0	1	1	1	0
	2023	0	0	0	0	0	0	0
	2024	0	1	0	0	1	1	0
Andere types uitbuiting	2021	1	0	0	1	2	2	0
	2022	3	1	0	0	4	3	1
	2023	0	1	0	0	1	1	0
	2024	1	0	1	0	2	2	0
Totaal	2021	7	16	21	65	109	66	43
	2022	10	23	31	156	220	178	42
	2023	13	25	21	85	144	87	57
	2024	6	25	18	63	112	56	56

1.11. Documenten uitgereikt door de Dienst Vreemdelingenzaken aan slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
BGV 45 dagen	17	10	3	0	0	0	0	0	0	0	
Bijlage 15	0	0	20	44	43	16	42	49	27	24	
Attest van immatriculatie (AI)	114	116	112	113	136	80	98	204	119	103	
Verlenging AI	22	26	31	19	16	7	6	4	3	3	
Mensenhandel/ Mensensmokkel	A-kaart	90	84	97	91	108	78	62	140	129	87
	Verlenging A-kaart	425	413	383	348	370	384	398	395	583	633
	B-kaart	36	49	50	61	42	29	25	35	38	30
Humanitair	A-kaart	6	2	0	3	3	5	0	1	11	11
	Verlenging A-kaart	29	20	29	20	26	34	40	49	37	44
	B-kaart	36	22	23	18	26	13	22	14	28	25
Totaal	775	742	748	717	770	646	693	891	975	960	

In 2024:

- Nam de Dienst Vreemdelingenzaken 960 positieve beslissingen rond de uitreiking of de verlenging van een verblijfstitel. Die beslissingen hebben betrekking op slachtoffers die in 2024 in de procedure zijn gestapt alsook op diegenen die zich al in de erkenningsprocedure voor het slachtofferstatuut bevinden en tegenover wie er al een of meerdere beslissingen zijn genomen.
- Het totale aantal afgeleverde documenten is gelijkaardig aan het totaal uit 2023, wat enerzijds het gevolg is van een daling (129 in 2023 versus 87 in 2024, oftewel -32,6%) van het aantal afgeleverde A-kaarten ten opzichte van 2023 en anderzijds het gevolg is van een stijging (583 in 2023 versus 633 in 2024, oftewel +8,6%) van het aantal verlengde A-kaarten. De (verlengde) A-kaarten werden met name afgeleverd aan personen met de Marokkaanse (23), de Braziliaanse (11), de Nigeriaanse (7), de Ivoriaanse (6) en de Chinese (5) nationaliteit.

Bijlage 15

Na aanmelding van het slachtoffer bij een van de gespecialiseerde centra vraagt het centrum dat verblijfsdocument aan. De bijlage 15 is geldig voor 45 dagen en omspannt de zogenaamde reflectieperiode. Binnen dat tijdsbestek heeft het slachtoffer de tijd om te beslissen om ofwel mee te werken aan het strafonderzoek, of om van deze procedure af te zien. Indien het slachtoffer meteen overgaat tot het afleggen van verklaringen en/of het neerleggen van een klacht, wordt er geen bijlage 15 aangevraagd maar een attest van immatriculatie. Sinds 21 mei 2017 vervangt de bijlage 15 het bevel om het grondgebied te verlaten (BGV) – 45 dagen. De juridische grondslag en de voorwaarden voor het verkrijgen zijn niet veranderd, het type document wel.

Attest van immatriculatie

Als het slachtoffer beslist om mee te werken aan het strafonderzoek (afleggen van verklaringen en/of neerleggen van een klacht), vraagt het centrum een attest van immatriculatie aan. Dat is geldig voor een periode van drie maanden en kan eenmalig worden verlengd met drie maanden mits het dossier nog in behandeling is door het parket.

A-kaart

Deze verblijfstitel is geldig voor zes maanden en wordt uitgereikt onder verschillende voorwaarden, onder meer dat de magistraat instemt met de kwalificatie van het slachtofferschap. Die kan worden verlengd voor dezelfde duur zolang de gerechtelijke procedure loopt.

B-kaart

De machtiging tot verblijf voor onbepaalde duur wordt toegekend indien de afgelegde verklaring of de klacht van het slachtoffer tot een veroordeling heeft geleid of de parketmagistraat of arbeidsauditeur de tenlastelegging van mensenhandel of -smokkel onder verzwarende omstandigheden behouden heeft in de vorderingen.

Humanitaire regularisatie

De minister of diens gemachtigde kan op basis van zijn discretionaire bevoegdheid beslissen om het verblijf van een slachtoffer te regulariseren.

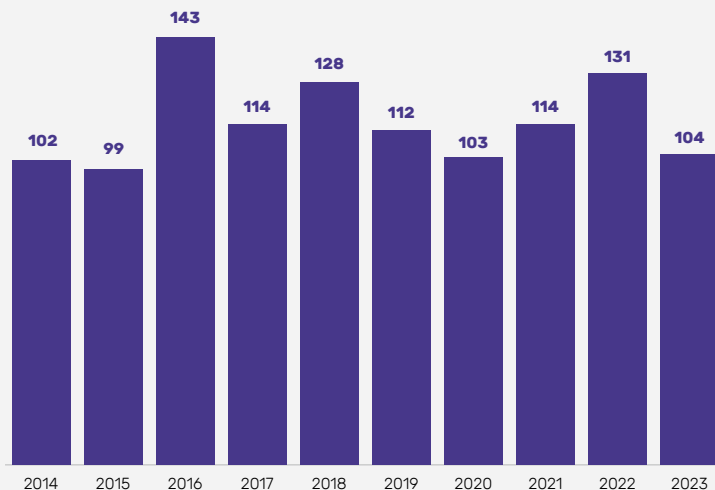

1.12. Definitieve veroordelingen voor mensenhandel

In 2023 werden er 104 definitieve veroordelingen uitgesproken wegens mensenhandel, één van de laagste aantallen in de beschouwde periode.

Bij 81% (84) van de veroordelingen werd er vermeld voor welke vorm van mensenhandel de veroordeelde(n) terechtstond(en). Daarbij gaat het voornamelijk om seksuele uitbuiting (58) en economische uitbuiting (24). Een keer had de veroordeling betrekking op uitbuiting van de bedelarij en een keer op uitbuiting via het gedwongen plegen van misdrijven.

Aantal definitieve veroordelingen voor mensenhandel per jaar

Opmerking: De Dienst voor het Strafrechtelijk beleid (DSB) informeerde Myria op 15 april 2025, bij het overmaken van de gegevens voor 2023, dat de eerder door hen gecommuniceerde gegevens met betrekking tot 2022 gecorrigeerd dienden te worden. Op basis van de bijgewerkte gegevens in de databank stelde de DSB namelijk vast dat er in totaal 131 veroordelingen voor mensenhandel werden geregistreerd in 2022 en niet het eerder meegedeelde totaal van 123 veroordelingen.

Aantal strafbeslissingen per type straf en per jaar

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hoofdstraffen en bijkomende straffen										
Gevangenisstraf	93	94	128	93	120	100	97	104	107	88
Zonder uitstel	37	41	40	44	63	43	42	46	59	32
Met uitstel (volledig of gedeeltelijk)	56	53	88	49	57	57	55	58	48	56
Boete	99	82	132	109	126	103	97	105	111	94
Zonder uitstel	62	49	73	58	83	51	54	48	73	53
Met uitstel (volledig of gedeeltelijk)	37	33	59	51	43	52	43	57	38	41
Verbeurdverklaring	58	53	64	39	67	58	38	57	65	54
Ontzetting uit de rechten (art. 31 van het Strafwetboek)	73	53	115	71	102	85	77	94	91	74
Werkstraf	3	1	6	2	1	4	0	5	4	6
Andere	3	3	4	7	19	14	12	12	10	14
Totaal	329	286	449	321	435	364	321	377	388	330

In 2023 werd er over 330 straffen beslist.

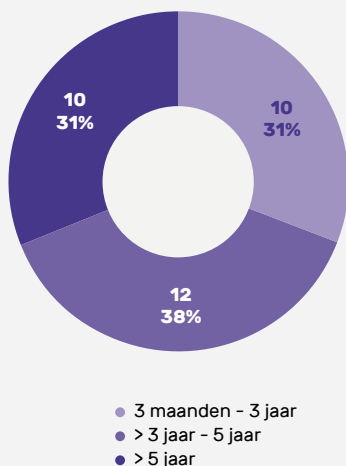
Aangezien een veroordeling mogelijk uit meerdere strafbeslissingen (bijvoorbeeld een boete, gevangenisstraf, ...) bestaat, ligt het totale aantal straffen hoger dan het totale aantal veroordelingen.

Bij 90% van de veroordelingen werd er een boete als straf opgelegd. Bij de kleine helft (41, 44%) van de opgelegde boetes was er sprake van volledig of gedeeltelijk uitstel.

Bij 85% van de veroordelingen werd er een gevangenisstraf opgelegd. Bij het merendeel (56, 88%) van de opgelegde gevangenisstraffen was er sprake van volledig of gedeeltelijk uitstel.

Bij 71% van de veroordelingen werd de veroordeelde ontzet uit de burgerlijke rechten. Bij de 104 veroordelingen was er 54 keer (52%) sprake van een verbeurdverklaring. Andere soorten straffen kwamen maar sporadisch voor.

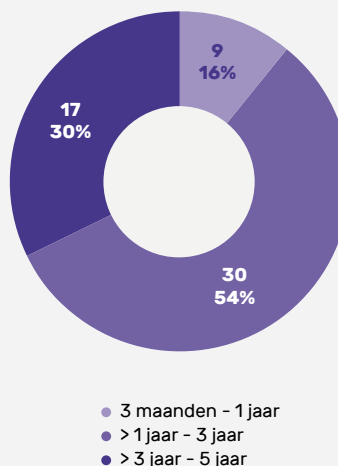
Aantal uitgesproken gevangenisstraffen zonder uitstel in 2023 ingedeeld naar duur

Wat de duur van de uitgesproken celstraffen zonder uitstel betreft:

- De meeste gevangenisstraffen (12, 38%) betreffen celstraffen van meer dan 3 tot 5 jaar.
- In tien gevallen (31%) werd er een celstraf van 3 maanden tot 3 jaar uitgesproken.
- In tien gevallen (31%) werd er een celstraf van meer dan 5 jaar uitgesproken.

Aantal uitgesproken gevangenisstraffen met volledig of gedeeltelijk uitstel in 2023 ingedeeld naar duur

Wat de duur van de uitgesproken celstraffen met volledig of gedeeltelijk uitstel betreft:

- De meeste gevangenisstraffen (30, 54%) betreffen celstraffen van meer dan 1 tot 3 jaar.
- In zeventien gevallen (30%) werd er een celstraf van meer dan 3 tot 5 jaar uitgesproken.
- In negen gevallen (16%) werd er een celstraf van 3 maanden tot 1 jaar uitgesproken.

Methodologische opmerkingen

- De gerapporteerde cijfers hebben betrekking op het aantal definitieve veroordelingen, waartegen er dus geen beroep meer kan worden aangetekend.
- Aangezien het type uitbuiting niet voor elke veroordeling gekend is, worden de veroordelingen over de verschillende uitbuitingsvormen heen gegroepeerd gepresenteerd.
- Een aantal dossiers wordt met enkele maanden vertraging in de databank ingevoerd. Daarom zijn de gegevens voor 2024 nog niet beschikbaar.
- Deze gegevens stemmen overeen met de situatie zoals die op 13 februari 2025 is vastgesteld.
- De Dienst voor het Strafrechtelijk beleid stelde, net zoals vorig jaar, tijdens het verzamelen van de opgevraagde cijfergegevens meerdere onbetrouwbaarheden vast op het niveau van het strafregister. Op het moment van de data-extractie was het niet mogelijk om de grootteorde van deze betrouwbaarheidsproblemen vast te stellen. Indien de databank dat toelaat, dienen deze onbetrouwbaarheden naar de toekomst toe gecorrigeerd te worden. De gerapporteerde gegevens moeten dan ook met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.